

Sponsored by friends of David Wachs ז"ל in his memory
לעיי"נ דוד בן מרדכי שמואל ז"ל

ויקרא פרק כג

(טו) ויספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה: (טז) עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליקוק:

רש"י

(טו) ממחרת השבת - ממחרת יום טוב: תמימת תהיינה - מלמד שמתחיל ומונה מבערב, שאם לא כן אינן תמימות: (טז) השבת השביעת - כתרומתו שבועתא שביעתא: עד ממחרת השבת השביעת תספרו - ולא עד בכלל, והן ארבעים ותשעה יום: חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה' - ביום החמשים תקריבוהו. ואומר אני זהו מדרשו, אבל פשוטו עד ממחרת השבת השביעת, שהוא יום חמשים, תספרו. ומקרא מסורס הוא: מנחה חדשה - היא המנחה הראשונה שהובאה מן החדש. ואם תאמר, הרי קרבה מנחת העומר, אינה כשאר כל המנחות, שהיא באה מן השעורים:

העמק דבר

(טו) ויספרתם לכם. סתם ספירה משמעו בלב כמו ספירה דזב וזבה. ולשון תמימות הוא כמשמעו. שלא נימא דאם חל יו"ט של פסח באמצע השבוע מיקרי בכלות השבוע שבוע אחד. מש"ה פירש הכתוב שיהיו שבועות תמימות מיום ליום. זהו עיקר הפשט אלא משום דא"כ מיותר הא דכתיב תספרו חמשים יום שהרי כבר למדנו מדכתיב שבע שבתות תמימות מש"ה דריש ריב"ז במנחות שבה לאפוקי מדעת הצדוקים. ורבע דחי דאפשר שבה ללמד ספירה בפה:

קדושת לוי - אמור

וספרתם לכם ממחרת השבת. ממחרת יום טוב של פסח. לכאורה להבין למה כתוב השבת. ויבואר על פי מאמר חכמינו ז"ל (ב"ר א) בראשית (בראשית א, א) בשביל ישראל כו', נמצא כל העולמות נבראו בשביל ישראל. ובאמת עד שעת יציאת מצרים לא נתגלה עדיין אהבת ה' לישראל, רק בשעת יציאת מצרים נעשה הגמר לבריאת עולם ונתגלה הטעם מבריאת עולם משום כי אז נתגלה החיבה מן ה' לישראל. ונמצא פסח הוא כמו שבת, כי הטעם בשבת כי בו שבת מכל מלאכתו (בראשית ב, ג) ובפסח שבת מן המחשבה כמבואר בזוהר הקדוש, כי יש שבת עליון ושבת התחתון הרצון במעשה ומחשבה ושבת בראשית כי בו שבת מכל מלאכתו, דהיינו שאז נתגלה מעשה ה' בבריאת עולם. ופסח נתגלה המחשבה מבריאת עולם בשביל ישראל כנ"ל. וזאת נגמר בריאת עולם, כי אז ביציאת מצרים נתגלה אלהותו יתברך ונתגלה המחשבה מבריאת עולם. ונמצא פסח הוא שבת כנ"ל. וזה ממחרת השבת על פסח:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל אלו שמרו ישראל שני שבתות, דהיינו שבת עליון כנ"ל, כי כל מה שאדם עובד יותר ועושה מצות ה' ביותר נתגלה הטעם מבריאת עולם בשביל ישראל שעושים רצונו יתברך. וזהו שנרמזו בסימן מן פסח א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ על ימים טובים הבאים ו"פ מורה על פורים שעבר. ועיין במגן אברהם. ונבין למה מורה על כל יום טוב להבא ועל פורים על עבר, כי מבואר ברמב"ן הקדוש פרשת בא בסופו, שהקדוש ברוך הוא עושה תמיד ניסים עם ישראל כנאמר על נסיד שבכל יום כו' ועל נפלאותיך כו', רק שאין ידוע לנו עיני שם. כי הכלל יש ניסים נגלים עם ישראל שהוא למעלה מהטבע כנס יציאת מצרים וקריעת ים סוף שהוא למעלה מן הטבע, ויש ניסים שהם מלובשים בטבע כנס של מרדכי ואסתר עם אחשוורוש שהרג אשתו כו' ואחר כך הרג אוהבו בשביל אשתו שהנס נראה בטבע. אבל כאשר נתגלה הניסים שהוא למעלה מן הטבע כנס של יציאת מצרים אז נתגלה שגם זה שהוא נעשה בטבע הוא רק מן ה' לבדו, כי מן הנגלה נראה שהנס נעשה בטבע הוא רק על ידי ה' לבדו ולא בטבע כלל. והנה כל הניסים שכתוב בתורה עד יציאת מצרים כגון המלחמה שעשה אברהם עם הארבעה מלכים ושאר ניסים היה נראה כטבע, אבל אחר כך כאשר נתגלה הניסים של יציאת מצרים נתגלה אז שכל מה שנעשה מן בריאת עולם, דהיינו הרעב ושבע של מצרים ושאר ניסים שכתוב בתורה כנ"ל היה הכל מן ה' לבדו ולא בטבע כלל, כי מן הנגלה כו' וכאשר ביארנו שהנס מפורים היה גם כן בטבע, רק מן הנס של יציאת מצרים נראה שהכל אינו טבע כלל רק מן ה' לבדו. וזהו שמורה הסימן א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ על להבא, כי בפסח נתגלה אומה הישראלית לה' לבדו ולהם קבע היום טוב לכך מורה על להבא, כי מאז נתגלה אהבת ה' לישראל וניתן לישראל היו"ט ו"פ מורה על פורים שעבר, דהיינו להורות על כל המעשים אשר נעשו עד יציאת מצרים שהיו נראה כטבע וכן הנס דפורים שנראה כטבע מורה ו"פ שאינו בטבע כלל כל המעשים הנ"ל רק הכל מן ה' ומעשה ה' הוא ולא בטבע כלל:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות ראש חודש סימן תכ סעיף ג

סימן לקביעת המועדים; א"ת ב"ש, ג"ר ד"ק, ה"ץ ו"ף, פירוש: ביום ראשון של פסח יהיה לעולם ט"ב וסימן: על מצות ומורורים יאכלוהו (במדבר ט, יא). ביום ב' בו שבועות, וביום ג' בו ר"ה, ביום ד' בו קריאת התורה שהוא שמחת תורה, ביום ה' בו צום כיפור, ביום ו' בו פורים שעבר.

א דחג הפסח	ת שעה באב שאחריו (כשאינו נדחה)
ב דחג הפסח	ש בועות שאחריו, ש חרור ירושלים (יום ירושלים [כשאינו נדחה])
ג דחג הפסח	ר אש השנה שאחריו (וכן חג ראשון של סוכות ושמיני עצרת)
ד דחג הפסח	ק ריאת התורה (שמחת תורה בחו"ל שנחגג ביום טוב שני של שמיני עצרת, כ"ג תשרי)
ה דחג הפסח	צ ום כיפור שאחריו (וגם צום גדליה [כשאינו נדחה])
ו דחג הפסח	פ ורים שעבר
ז דחג הפסח	ע צמאות (ה' באייר כשאינו נדחה) או ע צי המערכה, לציון ט"ו באב בו פסקו לכרות עצים למערכה